

Školitelský posudek na disertační práci Mgr. Kateřiny Řezníčkové České střední školy, jejich studenti a profesori v letech 1867 - 1918, Praha 2006, str. 236 + přílohy

Kantoři a žáci, v našem případě profesori a studenti před první světovou válkou bylo doposud tématem české literatury a českého hraného filmu. Nyní se stává předmětem vážného zkoumání z oboru dějin každodennosti. Tato disertace tedy nepředstavuje klasickou monografii z dějin českého středního školství 19. století, ale je spíše pokusem přiblížit toto zajímavé téma z jiného úhlu pohledu, který se pomocí historické metodologické výzbroje a doposud opomíjených pramenů tematizuje vzájemné vztahy obou aktérů vzdělávacího procesu. Těmito prameny je především vzpomínková literatura a obrovské množství středoškolských, respektive gymnaziálních almanachů. Pedagogický proces, zde široce pojímán jako vzájemná interakce mezi vyučujícím a žákem při výuce a mimo ni tak nabývá podoby živého a plastického obrazu, který vypovídá také velmi mnoho o emancipaci české společnosti v oblasti vzdělávání a obecné civilizační kultivace. Tento proces nemohl být samozřejmě zachycen zcela komplexně, ale na základě dvou vybraných případů, které doktorandka zvolila velice šťastně a uváženě, neboť se jedná o prostředí maloměstské (Jindřichův Hradec) a velkoměstské (Praha). Její práci vřele doporučuji k obhajobě z následujících důvodů:

- doktorandka vzorně plnila studijní a badatelské povinnosti, byť se jednalo o distanční studium
- pramenná základna je dostatečná a přiměřeně vytěžená. Nakládání s prameny je při samotné textaci velice uvážlivé a účelné,
- v této práci zaznívá i velice chápající ženský pohled a školská problematika je podávána nikoliv jako dogma předepsané zákonnými normami, ale jako živý, měnící se organismus
- Mgr. Kateřina Řezníčková velmi vhodně stanovila základní chronologii a trendy vzniku a zdokonalování moderního českého středního školství. Jádro disertace tvoří rozbor vztahu mezi profesory a studenty
- získané poznatky dovede zevšeobecnit a zařadit je do kontextu českých dějin a do kontextu dobového právního rámce
- stylistická a jazyková úroveň práce je výborná.

Přeji Mgr. Kateřině Řezníčkové úspěšnou obhajobu a doufám, že i v budoucnu bude pokračovat v rozvíjení tohoto zajímavého historického tématu.

V Praze 30.3.2006

Doc. PhDr. Milan Hlavačka